

नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग

इ.प्रा. परिपत्र संख्या : १२/२०७८-७९

मिति: २०७८/०८/१३

श्री विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त निकायहरु ।

विषय : एकीकृत परिपत्र-२०७६ मा संशोधन गरिएको सम्बन्धमा ।

महाशय,

विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था र अन्य निकायलाई जारी गरिएको एकीकृत परिपत्र-२०७६ मा देहायबमोजिम संशोधन/थप गरिएको हुँदा सोही बमोजिम गर्नु/गराउनु हुन विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ ।

१. एकीकृत परिपत्र-२०७६ को एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: ०१/२०७६ को दफा १.२.१ को बुँदा नं. (ज) मा उल्लिखित D.A.P को अधिकतम सीमा अमेरिकी डलर एक लाखलाई र दफा १.२.२ को बुँदा नं. (ड) उल्लिखित D.A.A को अधिकतम सीमा अमेरिकी डलर एक लाखलाई देहायबमोजिम संशोधन गरिएको छ:

दफा १.२.१ को बुँदा नं. (ज) र दफा १.२.२ को बुँदा नं. (ड):

यस व्यवस्थाबमोजिम एक पटकमा अधिकतम अमेरिकी डलर पचास हजार वा सो बराबरको परिवर्त्य विदेशी मुद्रासम्मको मालसामान मात्र आयात गर्न सकिनेछ ।

२. एकीकृत परिपत्र-२०७६ को एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: ०४/२०७६ को दफा २ को खण्ड (क) र (ख) मा चाँदी आयात गर्न सकिनेसम्बन्धी माध्यमहरु "बैंक ग्यारेण्टी, प्रतीतपत्र, Stand by प्रतीतपत्र र ड्राफ्ट/टि.टि." उल्लेख भएकोमा सोलाई "बैंक ग्यारेण्टी, प्रतीतपत्र र Stand by प्रतीतपत्र" हुने गरी देहायबमोजिम उक्त खण्ड (क) र (ख) संशोधन तथा खण्ड (घ) थप गरिएको छ:

(क) व्यवसायी स्वयम्ले आयात गर्न सक्ने : सुनचाँदीको कारोबार तथा आयात निर्यात गर्न विधिवत दर्ता भएका/इजाजत लिएका नेपाली सुनचाँदी व्यवसायीले खुला बजार आयात इजाजत (OGL) व्यवस्थाअनुरूप बैंक ग्यारेण्टी, प्रतीतपत्र र Stand by प्रतीतपत्रको माध्यमबाट प्रचलित व्यवस्थाबमोजिम चाँदी आयात गर्न सक्नेछन् । यसरी आयात गरिएको चाँदी व्यवसायी स्वयम्ले गरगरगहना बनाई बिक्री गर्न, हस्तकला लगायतका सामान बनाई बिक्री गर्न वा त्यस्तो बनाउने व्यवसायीलाई बिक्री गर्न र त्यस्ता सामान निर्यात गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

(ख) बैंकहरूले आयात गर्ने चाँदी र सोको मूल्य निर्धारण : वाणिज्य बैंकहरूले साना सुनचाँदी व्यवसायीलाई मात्र बिक्री गर्ने प्रयोजनका लागि खुला बजार आयात इजाजत (OGL) व्यवस्थाअनुरूप बैंक ग्यारेण्टी, प्रतीतपत्र र Stand by प्रतीतपत्रको माध्यमबाट प्रचलित व्यवस्थाबमोजिम चाँदी आयात गर्न सक्नेछन् । यसरी आयात गरिएको चाँदीको मूल्य निर्धारण अन्तर्राष्ट्रिय मूल्य र आयात गर्दा लाग्ने लागत समेतलाई दृष्टिगत गरी प्रतिस्पर्धी मूल्यमा गर्नुपर्नेछ ।

(घ) चाँदी आयातमा भुक्तानीको सीमा: खण्ड (क) र (ख) बमोजिम चाँदी आयात गर्दा प्रति पटक अमेरिकी डलर पैंतीस हजार वा सो बराबरको अन्य परिवर्त्य विदेशी मुद्राको सीमासम्म सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ ।

३. एकीकृत परिपत्र-२०७६ को एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: १४/२०७६ मा देहायबमोजिम दफा १४ थप गरिएको छ:

व्यावसायिक कृषि, उत्पादनमूलक उद्योग, पूर्वाधार निर्माण र पर्यटनसँग सम्बन्धित नेपाली फर्म तथा कम्पनीले विदेशी संस्थाबाट नेपालमा विदेशी ऋण भित्र्याउने प्रयोजनका लागि इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका बैंकले विदेशी मुद्राको बैंक ग्यारेण्टी वा Stand by प्रतीतपत्र जारी गर्न सक्नेछन् । यसरी जारी भएको ग्यारेण्टी वा प्रतीतपत्र ऋणको बक्यौता साँवा र अवधिसम्म मात्र कायम रहनु पर्नेछ । विदेशी ऋण सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरु नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी लगानी तथा विदेशी ऋण व्यवस्थापन विनियमावली, २०७८ बमोजिम हुनेछ ।

४. एकीकृत परिपत्र-२०७६ को एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: १८/२०७६ को दफा ३ तथा सो दफा अन्तर्गतका शर्त १, ६, १०, ११, १२, १४ र १५ लाई देहायबमोजिम संशोधन गरिएको छ:

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका बैंकले देहायका शर्तहरू पालना हुने गरी परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा मुद्दती निक्षेप संकलन गर्न र परिचालन गर्न सक्नेछन् :

संशोधन गरिएका शर्तहरू:

१. विदेशी मुद्रा मुद्दती निक्षेपको अवधि कम्तीमा १ वर्ष हुनुपर्नेछ ।
६. यस प्रकारको खाता अमेरिकी डलर, यूरो, पाउण्ड स्टर्लिङ, अष्ट्रेलियन डलर, क्यानेडियन डलर, जापानिज येन र चिनियाँ युआनमा खोल्न सकिनेछ ।
१०. मुद्दती निक्षेपमा पाकेको ब्याज सम्बन्धित वाणिज्य बैंकको नियमानुसार प्रदान गर्नु पर्नेछ । साँवाको हकमा भुक्तानी अवधि समाप्त भएपछि मात्र फिर्ता गर्नुपर्नेछ । तर, एक वर्षभन्दा बढी अवधिको मुद्दती निक्षेप एक वर्ष अवधि व्यतीत भएपछि निक्षेपकर्ताले **Premature** गर्न चाहेमा **Premature** गरी फिर्ता गर्न सकिनेछ ।
११. मुद्दती निक्षेप खातामा बैंकिङ्ग प्रणालीबाट मात्र रकम जम्मा गर्नु पर्नेछ । उक्त रकम फिर्ता गर्नु परेको खण्डमा समेत बैंकिङ्ग प्रणालीमार्फत नै फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।
१२. संस्थागत विदेशी निक्षेपकर्ता तथा गैर-आवासीय नेपालीहरूबाट न्यूनतम अमेरिकी डलर पाँच हजार वा सो बराबरको (शर्त नं. ६ मा उल्लिखित अन्य मुद्राको समेत) निक्षेप संकलन गर्न सकिनेछ ।
१४. (साबिकको शर्त १४ हटाइएको, साबिकको शर्त १५ मा संशोधन र क्रमसंख्या मिलान): खाता खोल्दा तथा सञ्चालन गर्दा प्रचलित कानूनबमोजिम ग्राहक पहिचान हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । यसरी खाता खोल्दा तथा ग्राहक पहिचान गर्दा विद्युतीय माध्यमबाट समेत गर्न सकिनेछ ।

५. एकीकृत परिपत्र-२०७६ को एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: १८/२०७६ मा देहायबमोजिम दफा ४ थप गरिएको छ:

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका बैंकले देहायका शर्तहरू पालना हुने गरी परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा बचत निक्षेप संकलन गर्न र परिचालन गर्न सक्नेछन् :

शर्तहरू :

(क) यस्तो निक्षेप खाता गैर-आवासीय नेपाली तथा गैर-आवासीय नेपालीबाट प्रबर्द्धित विदेशस्थित संस्थाको मात्र खोल्न/सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

- (ख) गैर-आवासीय नेपालीको नाममा संयुक्त रूपमा समेत यस प्रकारको खाता खोल्न सकिनेछ ।
- (ग) गैर-आवासीय नेपालीको नाममा खाता खोल्दा तथा सञ्चालन गर्दा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी भएको गैर-आवासीय नेपालीको अद्यावधिक परिचयपत्रको प्रतिलिपि लिनुपर्नेछ । गैर-आवासीय नेपालीबाट प्रबर्द्धित विदेशस्थित संस्थाको खाता खोल्दा तथा सञ्चालन गर्दा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी भएको गैर-आवासीय नेपालीको अद्यावधिक परिचयपत्रको प्रतिलिपि समेत लिनुपर्नेछ ।
- (घ) यस प्रकारको खाता दफा ३ को शर्त नं. ६ मा उल्लिखित परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा खोल्न सकिनेछ ।
- (ङ) यस प्रकारको खातामा अमेरिकी डलर पाँच हजार वा सो बराबरको उपर्युक्त परिवर्त्य विदेशी मुद्रा न्यूनतम मौज्जात कायम हुनुपर्नेछ ।
- (च) यस्तो खातामा रहेको निक्षेप फिर्ता गर्नु पर्दा निक्षेपकर्ताले जम्मा गरेको मुद्रा र निक्षेप प्राप्त भएको देश फरक नपर्ने गरी निक्षेपकर्ताको नाममा विदेशमा खोलिएको खातामा फिर्ता पठाउनु पर्नेछ । तर, यस्तो खाता खर्च गरी नेपाली रुपैयाँमा भुक्तानी वा ट्रान्सफर गर्न यस व्यवस्थाले बाधा पर्ने छैन ।
- (छ) यस्तो निक्षेप खातामा बैकिङ्ग प्रणालीबाट मात्र रकम जम्मा गर्नु पर्नेछ । उक्त रकम फिर्ता गर्नु परेको खण्डमा समेत बैकिङ्ग प्रणालीमार्फत नै फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।
६. एकीकृत परिपत्र-२०७६ को एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: १८/२०७६ मा देहायबमोजिम दफा ५ थप गरिएको छः
दफा ३ र ४ बमोजिम खोलिएका खाताको विवरण अनुसूची १८.१ बमोजिमको ढाँचामा मासिक रूपमा यस बैंकमा पठाउनु पर्नेछ ।
७. एकीकृत परिपत्र-२०७६ को एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: २०/२०७६ को दफा २ लाई देहायबमोजिम संशोधन गरिएको छः

Derivatives (Forwards, Futures, Options, Swaps) कारोबारमा हुने जोखिम व्यवस्थापनसम्बन्धी व्यवस्था :

इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका बैंकले आफूसँग मौज्जात रहेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको लगानी व्यवस्थापन तथा विनिमय दरमा हुने उतार चढावको कारणले हुन सक्ने जोखिम व्यवस्थापनको लागि प्रचलित व्यवस्थाबमोजिम Derivatives सम्बन्धी कारोबार गर्दा आसन्न जोखिमलाई ध्यानमा राखी सट्टेवाजी (Speculative) कारोबार नहुने गरी देहायबमोजिमका शर्तहरूको अधीनमा रही कारोबार गर्नुपर्नेछ :

- (क) **Derivatives** कारोबारमा Open Position राख्न नपाइने अर्थात् उक्त कारोबार Square Up Position हुनु पर्ने ।
- (ख) **Derivatives** कारोबारको Exposure परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा देखाउनु पर्ने ।
- (ग) Proprietary अन्तर्गतका **Derivatives** कारोबारको हकमा बक्यौता (Outstanding) खरिद र बिक्री (Buy/Sale) दुवैको जोड प्राथमिक पूँजीको १५ (पन्ध्र) प्रतिशतभन्दा बढी हुन नहुने । तर, यो निर्देशन जारी हुँदाका बखत यस्तो सीमा नाघेको भएमा नवीकरण गर्न र नयाँ कारोबार गर्न पाइने छैन ।
- (घ) Proprietary कारोबार ३ महिनाभन्दा बढी अवधिको गर्न नपाइने ।
- (ङ) **Derivatives** कारोबारको खुद हिसाव मिलान (Net Settlement) गर्दा विदेशी विनिमय बहिर्गमन हुने अवस्थामा विद्यमान व्यवस्थाबमोजिम यस बैंकलाई जानकारी गराउनु पर्ने ।
- (च) **Derivatives** कारोबारको साप्ताहिक विवरण यसैसाथ संलग्न अनुसूची २०.१ अनुसार हरेक आइतबार विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागमा पठाउनु पर्ने ।

अनुसूची १८.१

बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम (केन्द्रीय कार्यालयले मात्र उपलब्ध गराउने):.....
मासिक विवरण उपलब्ध गराइएको अवधि:..... (साल र महिना, विक्रम सम्बतमा)
मासिक विवरण उपलब्ध गराइएको मिति :..... (महिना समाप्त भएको ७ दिनभित्र उपलब्ध गराउनु पर्ने)

सि. नं.	खातावालाको नाम	खातावालाको ठेगाना (देश सहित)	खाता नम्बर	खाताको किसिम	खाताको मुद्रा	निक्षेप रकम	पाकेको ब्याज रकम

भवदीय,

(रामु पौडेल)
कार्यकारी निर्देशक

बोधार्थः

१. श्री गभर्नरको कार्यालय ।
२. श्री डेपुटी गभर्नरको कार्यालय ।
३. श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा ।
४. श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, भन्सार विभाग ।
५. श्री नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग ।
६. श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
७. श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
८. श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
९. श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्त कम्पनी सुपरिवेक्षण विभाग ।
१०. श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग ।
११. श्री नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ ।
१२. श्री नेपाल उद्योग परिसंघ ।
१३. श्री नेपाल चेम्बर अफ कमर्स ।
१४. श्री नेपाल बैंकर्स संघ ।
१५. श्री डेभलपमेण्ट बैंकर्स एसोसिएसन ।
१६. श्री नेपाल वित्तीय संस्था संघ ।